

правочинів не обмежується таким видами правочинів, що передбачені нормами ЦК України. Сфера банківських послуг та принцип свободи договору зумовлюють можливість формування та застосування досить широкого кола банківських правочинів, не вказаних у цивільному законодавстві.

Бібліографічні посилання:

1. Агарков М. М. Основы банковского права. Курс лекций. Издание 2-е. М.: БЕК. 2005. 336 с.
2. Банківське право: підручник. За ред. С.П. Гайворонського. К.: Друкарський двір Олега Федорова. 2018. 346 с.
3. Безклубий І. А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми: Монографія. К.: Київський університет. 2005. 456 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2012. Т. II. 1218 с.
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 року № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст. 30.
6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 461.

Безрідна Наталія Олександрівна,

курсантка 2 курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Юніна Марина Петрівна,

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри цивільного права та
процесу факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА

Після проголошення незалежності Україна мала на меті створити та розвинути особисту банківську систему, яка вже сьогодні охоплює

сукупність різних видів банків та кредитних установ. Діяльність банківської системи в нашій державі регулюється такими нормативно-правовими актами як Конституція України, Закони України «Про банки і банківську діяльність», «Про Національний банк України», постановами Верховної Ради України, указами Президента України та багатьма іншими законодавчими актами.

Актуальність даної теми полягає у тому, що наявність ефективно діючої банківської системи є гарантією функціонування економіки держави. Тому її необхідно розвивати та досліджувати саме для стимулювання зростання економіки в сучасних умовах.

Звертаючись до словника фінансово-правових термінів, поняття банківської діяльності можна розуміти як процес залучення коштів фізичних та юридичних осіб, розміщення зазначених коштів не тільки на власних умовах, але і на власний ризик, комплекс дій та заходів щодо відкриття та ведення банківських рахунків фізичних і юридичних осіб [2, с. 27].

Українська банківська система складається з Національного банку України, філій іноземних банків, які розташовані на території нашої держави та діють відповідно до чинного законодавства, а також інших банків. Національний банк України, відповідно до ч.1 статті 56 Закону України «Про Національний банк України», видає нормативно-правові акти з обов'язкових питань, які підлягають обов'язковому виконанню органами державної влади, органами місцевого самоврядування, організаціями, підприємствами та установами (незалежно від форм власності), а також іншими банками. Вирізняються такі форми регулювання банківської діяльності головним банком України (НБУ):

1. Адміністративна форма регулювання полягає в тому, що НБУ здійснює такі дії, як реєстрація банків, нагляд за їх роботою, ліцензування їх діяльності, встановлення певних обмежень щодо банківської діяльності, застосовує санкції адміністративного або фінансового характеру.

2. Індикативна форма регулювання полягає у встановленні економічних нормативів та норми відрахувань до резервів на покриття ризику від активних банківських операцій [1, с. 412].

Для ефективної діяльності банків велике та особливе значення має існування належної законодавчої бази, яка забезпечує правове регулювання банків та їх діяльності у відповідних сферах. О. А. Костюченко стверджує, що якісне функціонування банківської системи в Україні буде неможливим без визначення правового статусу суб'єктів кредитної системи та конкретного регламентування різних аспектів банківської діяльності [4, с. 13].

Важливо акцентувати увагу на безпеці діяльності банків, адже вона є головною складовою їх успішної та довгострокової праці. Економічну безпеку банківської діяльності можна розглядати як комплекс умов та заходів, завдяки яким небезпечні дії чи обставини зведені до мінімального рівня та нездатні завдати шкоди роботі банків [3, с. 228]. Тому наявність

економічної безпеки ставить за мету забезпечити збереження та відтворення майна й інфраструктури банків, досягнення ними статутних цілей.

Досліджуючи складові діяльності банківської системи можна зазначити наступне, що суб'єкти мають повне право самостійно здійснювати діяльність, вирішувати та приймати рішення, але при цьому вони не повинні суперечити чинному законодавству. Держава, з одного боку, здійснює регулювання та управління банківською системою в інтересах своїх громадян, а з іншого, виникають приватні інтереси клієнтів, тобто діє рівноцінність інтересів усіх суб'єктів банківського права. Діяльність банків повинна полягати не тільки в максимальному отриманні прибутку, але і в задоволенні необхідних потреб клієнтів, тому повинен діяти принцип взаємної зацікавленості між банківськими установами та їх клієнтами.

Отже банківська діяльність повинна відповідати вимогам суспільства високою якістю фінансових послуг, а найголовніше не суперечити чинному законодавству. Високий результат праці та отримання бажаних результатів полягає у чіткому виконанні поставлених задач. Основними принципами банківської системи повинні бути принципи законності, об'єктивності, незалежності, гласності, обґрунтованості. В діяльності банків важливий зовнішній та внутрішній контроль. Банківська система повинна підтримувати порядок створення та діяльність банків, їх взаєморозуміння з юридичними та фізичними особами, порядок виконання банківських операцій в інтересах клієнтів, інших банків та держав.

Бібліографічні посилання:

1. Фінансове право : підручник. За заг. ред. О. М. Бандурки, О. П. Гетманець, ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
2. Словник фінансово-правових термінів. За заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової. 2-ге вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2011. 558 с.
3. Кириченко О. А., Мелесик С. В. Економічна безпека банківської системи України в умовах глобальної фінансової кризи. Актуальні проблеми економіки. 2009. № 8. С. 223-232
4. Костюченко О.А. Банківське право : підручник. 3-те вид. К. : А.С.К., 2003. 928 с.